

Pedagogisch werkplan kinderdagverblijf De Kindertuin

1. De locatie

Ons kinderdagverblijf biedt opvang aan kinderen in de leeftijd van 3 maanden tot 4 jaar. De locatie bevindt zich in de wijk Kerschoten in Apeldoorn.

Elke stamgroep heeft een eigen groepsruimte. De indeling van de groepen wordt bepaald door de leeftijd van de aanwezige kinderen.

Elk kind wordt op de overeengekomen dagen geplaatst in een eigen stamgroep met vaste medewerkers. Als er (tijdelijk) sprake is van plaatsing in 2 groepen wordt dit vooraf met ouders afgestemd en schriftelijk vastgelegd.

Naam groep: Regenboog   aantal kinderen: 12 in de leeftijd van: 0 tot 2 jaar

Naam groep: Bloemen   aantal kinderen: 16 in de leeftijd van: 2 tot 4 jaar

Naam groep: Peuter plus   aantal kinderen: 6 in de leeftijd van : 3 tot 4 jaar

Inrichting (binnen/buiten)

De inrichting van de binnen- en buitenruimte voldoet aan alle veiligheidseisen en is volledig afgestemd op de leeftijd van de kinderen. Ze zijn zo ingericht dat de kinderen op allerlei manieren worden uitgedaagd om op ontdekking te gaan.

De Kindertuin is gehuisvest in het nieuw multifunctionele centrum De Groene Hoven.

Wij hebben ruime lichte groepen, een grote hal en twee tuinen die volledig zijn ingericht op het natuurlijk buitenspelen. In iedere groep zijn verschillende speelhoeken, ingericht volgens de richtlijnen van de kaleidoscoop. Er is bijvoorbeeld een huishoek, de bouwhoek, het atelier en de leeshoek. De inrichting van de binnen- en buitenruimte voldoet aan alle veiligheidseisen en is volledig afgestemd op de leeftijd van de kinderen. Ze zijn zo ingericht dat de kinderen op allerlei manieren worden uitgedaagd om op ontdekking te gaan.

Voor de baby's hebben we hoge boxen, hangwiegen, schommelstoeltjes en wipstoeltjes.

Op de grond liggen extra dikke vloerkleden zodat ze zich vrij kunnen bewegen. Ze vinden het heel leuk om zichzelf terug te zien in de spiegels aan de wand. In de tuin is er een afgescheiden hoek met zacht kunstgras speciaal voor de allerkleinsten, zodat ze ongestoord en veilig kunnen spelen.

In het gebouw bevindt zich een grote keuken, hier gaan we regelmatig met de kinderen koken en bakken. De verlichting speelt een belangrijke rol, het moet functioneel zijn, maar ook sfeer uitstralen. Wij hebben er bewust voor gekozen om een combinatie te maken van hang, wand en tafellampen. De kleuren van de groepen zijn licht en fris met heel veel ramen en schuifdeuren tussen de verschillende ruimtes.

2. Verzorging van de kinderen

Voeding

Wij vinden het erg belangrijk om kinderen gezonde voeding aan te bieden. Wat dit voor ons betekent hebben wij vertaald in het voedingsbeleid.

Op vaste momenten van de dag zijn er rustmomenten (in de kring of tijdens de lunch) waarin het kind ontspannen kan eten en drinken.

Er is dan ook alle ruimte voor gesprekjes met de pedagogisch medewerkers of met andere kinderen. Alle eet- en drinkmomenten vinden plaats in de eigen stamgroep. Wij geven de kinderen uitsluitend vers fruit (al dan niet seizoensgebonden) en verse zuivel. Tijdens de broodmaaltijd bieden we een diversiteit aan

beleg aan. We eten tarwebrood en de kinderen kiezen zelf wat zij aan beleg op het brood willen. Wij moedigen daarbij hartig beleg aan, maar gaan erover geen

strijd aan met de kinderen. Onze ervaring is dat het kind dan een aversie tegen de maaltijd kan krijgen, terwijl we dit juist als een gezellig moment samen willen beleven. Juist door er niet teveel de nadruk op te leggen, zien we dat de kinderen als vanzelf ook hartig beleg gaan gebruiken.

September 2017

Babyvoeding

Tijdens het geven van de fles gaat de pedagogisch medewerker lekker ontspannen met de baby op de bank zitten, zodat de baby in alle rust bij een vertrouwd gezicht de fles kan drinken. Wij bieden Nutrilon en Hero voeding aan voor de baby's en maken elke ochtend verse fruithappen. Als wij merken dat een baby eraan toe is om zelf een lepel vast te houden dan stimuleren wij dat. In overleg met de ouders / verzorgers bepalen we de voedingstijden voor uw kind en maken we afspraken over de te geven hoeveelheden. Het is voor ons erg belangrijk dat u ons informeert over eventuele wijzigingen in het voedingspatroon of verandering in voedingsgewoonten.

Verschon

Gedurende de dag verschonen we op een aantal vaste momenten de kinderen. Als er tussentijds een volle luier wordt geconstateerd verschonen we deze natuurlijk meteen. Kinderen van wie wij merken dat zij toe zijn aan het zindelijk worden stimuleren we daarin. Dat gebeurt altijd in afstemming met u als ouder. We laten de initiatieven vanuit het kind komen en spelen hierop in. Dit geeft de beste zindelijkheidsresultaten.

Slapen

Tijdens het plaatsingsgesprek en de latere overdrachtmomenten bespreken we de slaaprituelen van uw kind en wij passen ons hierop aan. Elke kind heeft een vaste slaapplek in een slaapkamer die grenst aan de groepsruimte. In ons protocol veilig slapen beschrijven we hoe we omgaan met de veiligheid van bedjes, slaapkamers en specifieke slaapgewoonten van kinderen.

3. Vier ogenprincipe en achterwacht

Het aanwezige personeel is afgestemd op de aanwezige kinderen. In principe zijn er altijd tenminste 2 pedagogisch medewerkers op de locatie. Wanneer het aantal kinderen beperkt is en door 1 medewerker begeleidt wordt, zorgen we voor een achterwachting. Deze regeling houdt in dat er in een geval van een calamiteit iemand beschikbaar is om ondersteuning te bieden.

Wij hebben met elkaar op locatie afspraken vastgelegd over hoe we uitvoering geven aan het vier-ogen principe en de achterwachting. Elke groep heeft deze afspraken op papier. In het team wordt de uitvoering in de dagelijkse praktijk regelmatig besproken en zo nodig geactualiseerd.

De groepsafspraken zijn op basis van onderstaande uitgangspunten uitgewerkt:

1. Alle ruimten binnen de locatie zijn voor alle betrokkenen binnen de opvang met een VOG op elk moment toegankelijk. Volwassenen en kinderen sluiten geen deuren. Het betreft zowel binnen als buitenruimten.
2. Iedereen is alert op alle ruimten waar kinderen en volwassenen mogen en kunnen spelen en werken. We lopen "te pas en te onpas" bij elkaar binnen.
3. De verschoonruimten zijn voor de medewerkers toegankelijk. Hierin is men wel alert op de privacy (toilet momenten) van de oudste kinderen.
4. Pedagogisch medewerkers zijn alert wanneer meerdere kinderen gelijktijdig het toilet bezoeken. Volg hierin je "niet pluis gevoel"
5. Er is een aanspreek cultuur waarin we open met elkaar communiceren over een 'niet pluis gevoel'.

We benoemen zaken bij naam met een duidelijke "ik boodschap".

6. Een "niet pluis gevoel" wordt altijd direct gecommuniceerd aan een collega, manager of vertrouwenspersoon
7. Bij het intake / evaluatiegesprek wordt het vierogen principe met ouders besproken, zodat zij goed geïnformeerd t.a.v. onze wijze van handelen.
8. Het vierogen principe wordt in de diverse units en teamoverleggen standaard geagendeerd onder het kopje RIE.

De uitgewerkte afspraken zijn zichtbaar op elke groep aanwezig.

4. Pedagogische doelen

Ons uitgangspunt is het competente kind. Kinderen zijn onderzoekers, willen zichzelf ontwikkelen en zijn trots op wat ze kunnen. Kinderopvang OOK heeft daarom hun woorden vertaald in pedagogische doelen en deze verbonden met verschillende competenties.

September 2017

In dit werkplan hebben wij voor onze locatie hiervan een vertaalslag naar de dagelijkse praktijkgemaak. Wij willen hiermee een duidelijk beeld schetsen van onze werkwijze.

Pedagogische doelen:

- ☐ Ik mag er zijn
- ☐ Ik voel, denk en ontdek
- ☐ Ik kan rennen, dansen en zingen
- ☐ Ik kan het zelf zeggen
- ☐ We doen het samen
- ☐ Ik doe mee

Ik mag er zijn	
Emotionele competenties: Vertrouwen in jezelf en in anderen. Omgaan met en herkennen van gevoelens. Het gevoel er te mogen zijn en op anderen te kunnen vertrouwen ontstaat bij kinderen in relatie met andere mensen.	
Bij Kinderopvang OOK:	Wij geven op Kinderdagverblijf de kindertuin de pedagogisch doelen op onderstaande wijze concreet vorm

<p>Volgen we bij baby's het ritme van thuis en stemmen we met ouders af wat de specifieke behoeften van hun kind zijn.</p>	<p>Wij leggen de gemaakte afspraken met ouders over de verzorging van hun baby of wijzigingen in b.v. een voedingsschema vast.</p>
<p>Besteden we veel aandacht aan het wennen van baby's of peuters die voor het eerst worden opgevangen of doorstromen naar een andere groep</p>	<p>Elk kind heeft een eigen mentor. Dit is een van de vaste pedagogisch medewerkers. Zij volgt uw kind heel specifiek, is aanspreekpunt voor u als ouder en draagt zorg voor het welbevinden van uw kind. U kunt uw mentor altijd aanspreken als zij aanwezig is of een afspraak maken voor overleg. De mentor zorgt ervoor dat andere medewerkers op de hoogte zijn van de afspraken die zij met u maakt zoals bijv. over slaapgewoontes en wat uw kind wel/niet mag eten. Als we weten dat een kind geplaatst wordt, zoekt de mentor contact met de ouders en maken we een afspraak voor een intakegesprek. In het intakegesprek willen we graag met u kennismaken en met uw kind. We zullen uitleggen hoe het dagritme verloopt en wat u van ons kunt verwachten. Tevens zullen we u vragen om wat over uw kind te vertellen.</p>
<p>Worden kind en ouder bij binnenkomst begroet door de aanwezige pedagogisch medewerker(s)</p>	<p>Wij vinden het belangrijk dat u en uw kind zich, wanneer u 's morgens binnenkomt, welkom en prettig voelt in ons kinderdagverblijf.</p>
<p>Vragen we de ouders om bij het weggaan duidelijk afscheid te nemen van het kind</p>	<p>Elke groep heeft haar eigen vaste pedagogisch medewerkers. Bij de entree van de groep ziet u welke pedagogisch medewerkers die dag op de groep werken.</p>
<p>Hebben we aandacht voor het welbevinden van ieder kind</p>	<p>We vinden het prettig als ouders ons vertellen over dingen die hun kind de afgelopen dagen heeft meegemaakt. De pedagogisch medewerkers kunnen daar dan rekening mee houden of met het kind over praten. Het is belangrijk dat uw kind ziet dat u weggaat. Neemt u daarom duidelijk afscheid.</p>
<p>Mag ieder kind er zijn zoals hij/zij is</p>	<p>Als alle kinderen in hun eigen groep er zijn, wordt in een kring gezamenlijk de dag begonnen met een welkomstlied en worden alle kinderen en pedagogisch medewerkers persoonlijk begroet met een liedje of een spelletje. Zo weten de kinderen wie die dag aanwezig is.</p>
<p>Letten we op de initiatieven van kinderen en reageren hierop met warmte en genegenheid</p>	<p>Om de behoeftes van een kind te zien en hier op in te spelen, maken we altijd tijd voor een knuffel, even gezellig op schoot zitten of een "goed" gesprek. Wij hebben een vaste structuur in de dag die herkenbaar is voor de kinderen. Daarnaast bieden we ook ruimte aan kinderen om activiteiten af te maken of uit te bouwen. Door kinderen steeds te vertellen wat we gaan doen, geven we</p>

<p>Gaan op gepaste tijden de deuren tussen de groepen open zodat de kinderen op ontdekking kunnen gaan</p> <p>Zorgen we voor een goede overdracht naar ouders</p>	<p>hen rust en houvast.</p> <p>Als we 's morgens na het brengen aan tafel gaan voor het fruit zingen we met elkaar een liedje waarin ieder kind individueel begroet wordt. Voor kinderen een vertrouwd moment en het verhoogt de betrokkenheid in de groep.</p> <p>Wanneer de groepsdeuren open staan kunnen kinderen spelen waar ze willen. In elke ruimte is een pedagogisch medewerker aanwezig om de kinderen te begeleiden.</p> <p>Als de kinderen gehaald worden, nemen we graag de tijd om te vertellen wat een kindje die dag heeft beleefd, met wie het heeft gespeeld of er bijzonderheden waren. Soms zien we opvallende momenten in de ervaringen die de kinderen beleven en die leggen we vast als een anekdote of benoemen welke ontwikkeling we de kinderen hebben zien maken. Elke stamgroep heeft een eigen vaste plek waar deze anekdotes zichtbaar hangen, zodat u kunt zien welke sprongen uw kind heeft gemaakt of welke anekdotes uw kind heeft verteld. We maken ook foto's van activiteiten. Deze hangen in de groepen en</p>
<p>Persoonlijke competenties:</p> <p>Motorische, zintuiglijke, expressieve, beeldende en cognitieve competenties</p> <p>Jonge kinderen hebben een aangeboren drang om dingen zelf te ervaren en te doen. Eerst met hulp van vertrouwde volwassenen, later in toenemende mate zelfstandig.</p>	

<p>Zijn we ons bewust van de wijze waarop wij kinderen benaderen en aanraken en nodigen we kinderen uit om mee te werken en zoveel mogelijk zelf te doen</p> <p>Sluiten we aan bij de ontwikkeling van het kind en krijgen kinderen de kans om spelenderwijs vaardigheden te oefenen</p> <p>Nemen we bewust de tijd om kinderen te begeleiden in het spel, maar nemen we het spel niet over. Het initiatief ligt bij het kind, hij/zij bepaalt hoe het spel verloopt</p>	<p>Wij proberen de kinderen uit te dagen en te stimuleren, dit doen we door onszelf open te stellen voor de initiatieven en het spel van de kinderen. Ze hebben hiervoor ook een uitdagende en stimulerende leeromgeving nodig. De inrichting van de groepsruimtes in verschillende hoeken is een kenmerk van het kaleidoscopische werken. We bootsen met de inrichting van onze hoeken zoveel mogelijk het echte leven na. We maken veel gebruik van open materialen en speelgoed. Dit betekent dat kinderen daar op verschillende manieren mee kunnen spelen. Denk bijvoorbeeld aan blokken en tekenmateriaal, maar ook aan spullen die je in de natuur vindt, zoals dennenappels, schelpen, eikels of materialen zoals knopen, touwen, kettingen, sokken. Spelenderwijs doen de kinderen allerlei ervaringen op, zoals sorteren, stapelen, tellen, fantasiespel spelen. Verder maken we gebruik van echte materialen, om de wereld van thuis op de locatie te brengen. Voorbeelden zijn een echt koffiezetapparaat, echte pannen, pollepels, telefoons, schoenen, tafelkleden, enz. Kinderen krijgen alle ruimte om de materialen op hun eigen manier te onderzoeken, ze kunnen ideeën van elkaar opdoen en experimenteren op hun eigen manier. De pedagogisch medewerker speelt mee, zij zorgt dat ze aandacht heeft voor de kinderen, hen volgt en op nieuwe ideeën brengt, waarbij ze wel oplet, dat het een idee van het kind zelf blijft. We maken het materiaal voor kinderen herkenbaar d.m.v. plaatjes en tekst te "labelen". Dit geeft de kinderen duidelijkheid waar wat te vinden is en ook waar het weer opgeruimd kan worden als ze klaar zijn met het materiaal.</p>
--	---

<p>Wordt het stimuleren van de zindelijkheid met ouders afgestemd</p>	<p>Als kinderen aangeven dat ze naar het toilet willen, ondersteunen we ze hierbij. We begeleiden ze en prijzen ze dat ze gaan, ook al wordt er in het begin lang niet altijd ook echt een plas gedaan. We bespreken met ouders hoe het thuis gaat en of de kinderen ook thuis de behoefte heeft om naar het toilet te gaan. Samen met ouders en het kind werken we naar de zindelijkheid toe.</p>
<p>Ik voel, denk en ontdek</p>	
<p>Jonge kinderen zijn kleine onderzoekers. Ze willen hun gevoel- en hun sociale wereld snappen, evenals de natuur en de dingen om hen heen. Ze verruimen hun wereld door nieuwe ontdekkingen</p>	

<p>Krijgen alle kinderen, ook de allerjongsten, de kans om 'ervarend' te leren en de wereld te ontdekken</p> <p>Hanteren we het uitgangspunt dat kinderen zich vooral ontwikkelen door 'ervaringsgericht leren'. Ervaringen doe je op door al je zintuigen te gebruiken</p> <p>Staat het plezier beleven aan de activiteit en het ontdekken van de materialen centraal</p> <p>Zijn de activiteiten die worden aangeboden, afgestemd op de behoeften en op de eigen initiatieven van de kinderen</p> <p>Kiezen kinderen zelf hun activiteit: meedoen mag, maar het moet niet. Ook binnen een activiteit krijgt een kind ruimte om zijn of haar eigen ontwikkelingspad te volgen</p> <p>Bieden onze buitenterreinen mogelijkheden voor 'natuurlijk' buitenspelen</p> <p>Kunnen de kinderen zelfstandig of met begeleiding op ontdekkingsstocht gaan en de onbeperkte mogelijkheden van de elementen van de natuur ervaren. Nemen we waar mogelijk de natuur mee naar binnen en besteden we aandacht aan de zorg voor planten en dieren</p>	<p>De pedagogisch medewerkers spelen mee en observeren wat de kinderen doen. Er wordt met de kinderen terug gekeken, kinderen vertellen dan op hun eigen manier wat ze hebben gespeeld, waar en met wie.</p> <p>Ook nu geldt dat dit voor jonge kinderen nog erg moeilijk is. Bij hen proberen we dit dan ook terwijl ze aan het spelen zijn. De reden van dit vooruit- en terugkijken is vooral het stimuleren van de taalontwikkeling: door kinderen te laten vertellen wat ze hebben gedaan, leren ze woorden te geven aan hun activiteit.</p> <p>Als pedagogisch medewerkers daarop doorgaan en open vragen stellen, zullen kinderen steeds bewustere keuzes kunnen maken en vertellen wat ze hebben gedaan.</p> <p>Aan de baby's wordt voelmateriaal aangeboden, muziek, allerlei soorten geluidjes, of een themagerichte activiteit. We kijken en luisteren goed naar elke baby, volgen zijn aandacht en sluiten daarbij aan. We benoemen wat we zien en wat we gaan doen.</p> <p>Er is veel individueel contact. Tijdens het voeden of verschonen nemen we rustig de tijd, maken zowel verbaal als non-verbaal contact, maar ook het gewoon even lekker op schoot zitten, knuffelen, praten spelen komt aan bod.</p> <p>We hebben een ruim aanbod aan materialen waar mee geknutseld kan worden. We laten kinderen zoveel als mogelijk zelf ontdekken en ervaren.</p> <p>Ook bij minder mooi weer proberen we toch altijd naar buiten te gaan. Onze buitenruimte is voorzien van veel natuurlijke materialen zoals: boomstammen en struiken. Door te klimmen en te klauteren leren de kinderen om hun evenwicht te vergroten. De kinderen kunnen op ontdekkingsstocht gaan, ontdekken welke beestjes liggen onder welke steen, en zich heerlijk verstoppen. In de grote zandbak zijn waterelementen aangebracht: wat is er nou leuker dan spelen met water en zand.</p> <p>De beplanting is zo gekozen dat wij zoveel mogelijk bezoek krijgen van vogels en vlinders, maar ook van torretjes, kevertjes en slakken.</p> <p>Het buitenspel materiaal is zeer divers en afgestemd op de leeftijd van de kinderen. Voor de allerkleinsten is er een afgebakende speelplek voorzien van zacht kunstgras waar ze ongestoord en veilig kunnen spelen.</p>
--	--

	<p>speelplaats. De speelplaats aan de voorzijde is ook natuurlijk ingericht en is een plek om heerlijk te picknicken met de kinderen en om samen met de kinderen een fruit/moestuintje te maken.</p> <p>Natuurlijk spelen komt ook terug in de binnenactiviteiten. Daar knutselen we met zand en schelpen, zaden, bladeren of echte wol van een schaap.</p>
Ik kan rennen, dansen en zingen	
Bewegen, ritme, zang en de behoefte om zich uit te drukken met materialen horen bij de natuur van kinderen	
<p>Krijgen kinderen de kans zich op verschillende manieren uit te drukken</p> <p>Bieden we uitdagende materialen en activiteiten aan en zorgen we, door de dag heen, voor een gevarieerd aanbod</p> <p>Zijn we ons ervan bewust dat oudere kinderen behoefte aan andere activiteiten hebben dan de jongste kinderen en meisjes andere interesses kunnen hebben dan jongens</p> <p>Moedigen we kinderen aan om nieuwe uitdagingen aan te gaan door bijv. nieuw/ander materiaal aan te bieden of door vertrouwd materiaal op een andere manier te gebruiken dan ze gewend zijn</p>	<p>Regelmatig bieden we 's ochtends een leeftijdgedifferentieerd aanbod aan zodat de jongere kinderen activiteiten kunnen doen die bij hun ontwikkeling aansluiten en dit geldt dan natuurlijk ook voor de oudere peuters. Alle kinderen krijgen op zo'n moment net iets meer de kans om hun grenzen te verleggen.</p> <p>De pedagogisch medewerker maakt samen met de kinderen plannetjes voor het spelwerken, waarbij ze gestimuleerd worden om zelf te bedenken wat ze zouden willen doen: met welk materiaal, in welke ruimte en met welke kinderen. Voor jonge kinderen is dit nog moeilijk, door foto's of voorwerpen van materiaal te laten zien, kunnen kinderen een keuze maken. Het kan zijn dat vooral de jonge kinderen onderweg allerlei interessante dingen zien, en daardoor van keus veranderen.</p>
Ik ken het zelf zeggen	
Taal, communicatieve competenties	
<p>Zelfs de allerjongsten kinderen hebben al vaardigheden om contact met anderen te maken. Ze doen dit door middel van geluidjes, gebaren, oogcontact. Rond het eerste jaar komt daar de taal bij. Kinderen leren vertellen wat ze voelen, zien, denken, ontdekken en willen dit met anderen delen.</p>	

<p>Zijn we ons bewust van de non-verbale signalen en initiatieven van de (aller)jongste kinderen</p> <p>Reageren we op een sensitieve manier op deze signalen</p> <p>Sluiten we aan bij, en stimuleren we de taalontwikkeling van het kind</p> <p>Verwoorden we voor het kind wat we doen en wat er gaat gebeuren</p> <p>Tonen we respect voor de mening van elk kind door te kijken, luisteren en aan te sluiten bij de interesses en de ideeën van de kinderen</p>	<p>Kaleidoscoop stimuleert de taalontwikkeling van kinderen.</p> <p>Wij leren kinderen om in allerlei situaties te zeggen en te vertellen wat ze willen. Bij conflicten laten we beide kinderen vertellen en uiten wat ze ervan vinden en bij de oudere peuters hoe het anders zou kunnen of hoe ze het anders zouden willen. Ook bij de dagelijkse terugkijkmomenten die we samen met kinderen hebben, wordt er veel aandacht gegeven aan de input van de kinderen. De een kan al vertellen wat hij/zij heeft gedaan. De ander laat het liever zien. Zo benaderen en respecteren we alle kinderen. Tussen kinderen onderling ontstaan op deze momenten ook vaak gesprekken.</p> <p>Ook met de allerjongsten wordt gepraat. Al bij baby's vertellen we wat we gaan doen of wat we zien, wat er gaat gebeuren. De taalontwikkeling begint al heel vroeg en daar willen we een positieve bijdrage aan leveren.</p> <p>We vinden het belangrijk dat kinderen zich bij ons gehoord en gezien voelen. Dit draagt bij aan (zelf)vertrouwen en een gevoel van veiligheid. Dit zijn belangrijke zaken die nodig zijn om een stimulerende leeromgeving te kunnen bieden.</p>
--	---

We doen het samen	
Sociale competenties: Ontstaan in relatie met anderen. Het gevoel erbij te horen en verbondenheid met de groep te voelen. Rekening houden met elkaars gevoelens, samen conflicten oplossen, samen spelen en ~~elkaar helpen~~	
Bewaken we op actieve wijze dat elk kind zich prettig voelt of gaat voelen in de groep	Voor sommige kinderen is de overgang van thuis naar opvang in een groep groot. Voor de kinderen die veel moeite hebben zal er een langere wensperiode afgesproken worden.
Maken we samen met de kinderen plezier en creëren zo een wij-gevoel	Wij besteden tijd aan het ontwikkelen van het “ groepsgevoel”.
Stimuleren we interacties tussen kinderen	Dit doen we door gezamenlijke activiteiten. Kinderen kunnen dan kiezen wat we samen gaan doen. Hierdoor zijn ze samen bezig en komen ze verschillende kinderen tegen.
Krijgen kinderen de kans om vriendschappen te ontwikkelen. Stimuleren we dit door kinderen volop de gelegenheid te geven elkaar op te zoeken en samen te spelen	Tijdens het open deuren beleid kunnen alle kinderen elkaar opzoeken, ook de kinderen van de andere groep. Je ziet vaak dat er echt al vriendschappen ontstaan.
Leren we kinderen al jong hoe ze conflicten kunnen oplossen	We begeleiden kinderen tijdens het oplossen van conflicten. We bespreken (als het mogelijk is) wat er is gebeurd en geven inzicht in hoe dat voor het andere kind is. We zoeken samen met de kinderen naar een oplossing.
Ik doe mee	
Actieve deelname aan de samenleving: Het eigen maken van democratische waarden en normen zoals samen delen, luisteren naar elkaar, omgaan met en respecteren van verschillen. In de kinderopvang kan het kind vaardigheden leren die nodig zijn om zich tot een betrokken lid van de samenleving te ontwikkelen	

<p>Maken we kinderen bewust van de wereld om hen heen en geven we uitleg over de wereld die ze aan het ontdekken zijn</p> <p>Stimuleren we maatschappelijke betrokkenheid: kinderen zijn de burgers van de toekomst, waarin een duurzame wereld steeds belangrijker wordt</p> <p>Vinden we het belangrijk dat kinderen betrokken worden bij en zich mede verantwoordelijk voelen voor een fijne sfeer en een prettige omgeving</p> <p>Bespreken we met de kinderen de regels en afspraken over het omgaan met elkaar en met de materialen. Deze regels maken we waar mogelijk in overleg met de kinderen (peuters)</p> <p>Hebben we aandacht voor en respecteren we de verschillen in de achtergrond van kinderen en families</p>	<p>We besteden aandacht aan de verschillende (culturele) feesten.</p> <p>Dit doen we door ze te vieren, denk aan Kerst en Sinterklaas. We lezen er ook over, d.m.v. voorlezen kun je de onderwerpen echt laten leven en bespreken. Natuurlijk vieren we ook de verjaardagen van kinderen.</p> <p>Als de groepsgrootte het toelaat maken we graag uitstapjes in de omgeving. We hebben een bolderkar waar kinderen veilig in vervoerd kunnen worden en gaan dan naar de speeltuin, naar de Sterrenschool of brengen een bezoekje bij de dagbesteding van bewoners van de Groene Hoven. De kinderen genieten hier altijd erg van en wij natuurlijk ook. Zo worden ze zich ook bewust van de omgeving.</p> <p>We hanteren duidelijke regels over het omgaan met elkaar, je doet elkaar geen pijn, pakt niet af en speelt samen. Dit is natuurlijk heel algemeen en uit zich in allerlei kleine details. Wij letten hier op en sturen kinderen hierin bij. Dit geeft kinderen duidelijkheid en rust. Kinderen weten waar ze aan toe zijn en deze duidelijkheid biedt een veilige omgeving.</p> <p>Jonge kinderen zien verschillen in uiterlijk, bijv haarkleur of huidskleur, maar zijn zich er niet heel erg bewust van.</p> <p>Als het wordt benoemd dan bespreken we dat en praten we met de kinderen</p>
---	--

Geven we kinderen, via activiteiten, mogelijkheden voor het benoemen en respecteren van waarden en normen en (culturele) overeenkomsten en verschillen

over uiterlijke kenmerken. Bijvoorbeeld welke kleur hebben jouw ogen? En zo gaan we iedereen in de groep langs.

<p>Hebben de pedagogisch medewerkers een voorbeeldfunctie</p> <p>Wordt, afhankelijk van de wijk waarin we zitten, samengewerkt met diverse organisaties. Willen we graag zichtbaar zijn in en onderdeel uitmaken van de wijk.</p>	<p>Wij hebben gezinnen met allerlei achtergronden die ons kdv bezoeken, we zijn geïnteresseerd in de cultuur en de gewoontes van alle gezinnen. Dit vinden we ook heel belangrijk om de zorg voor alle kinderen samen met ouders te kunnen delen.</p> <p>Door zelf respectvol, rustig en eerlijk te zijn willen we een goede voorbeeldfunctie vervullen. Wij hebben plezier in ons werk en dat stralen we uit, dit zorgt voor een prettige sfeer voor kinderen en ouders.</p> <p>KDV De Kindertuin is onderdeel van de Sterrenschool.</p> <p>Sterrenschool Apeldoorn biedt vijf sterren onderwijs en opvang aan de kinderen en biedt ouders ruimte. In de Sterrenschool wordt in de opvang en in het onderwijs ontwikkelingsgericht gewerkt. Hier sluit de methode Kaleidoscoop naadloos op aan. Bij Sterrenschool Apeldoorn werken kinderopvang en onderwijs gezamenlijk aan de ontwikkeling van het kind. Doordat de pedagogisch medewerkers van het kinderopvangdeel ook werkzaam zijn in het onderwijs geldt één pedagogisch klimaat en cultuur, waardoor het verblijf voor de kinderen de hele dag veilig en vertrouwd is. Voor de verbreding van ons programma wordt samenwerking gezocht met kindgerichte organisaties en verenigingen in de wijk.</p>
---	---